

GÖVDE:

➤Gövde, bitkilerin genellikle toprak üstünde yükselen dal, yaprak ve çiçeklerini taşıyan ana organıdır. Gövdeler apikal meristemlerden ve tomurcuklardan gelişir

Embriyonun gelişmesi sırasında gözle görülebilir şekilde oluşan ilk gövdeye, plumula (gövde taslağı) denir. Gövdelerin uzunluğuna büyümesi uç meristematik bölgelerin gelişmesinden veya lateral tomurcukların sonucu olarak meydana gelir.

Gövdenin Primer Yapısı:

Dikotil primer bir gövdeden enine kesit alındığında epidermis, korteks parankiması ve merkezi silindir olmak üzere üç kısım bulunur.

Gövdenin Sekonder Yapısı:

Gövdede sekonder yapı, dikotillerde ve açık tohumlularda gövdenin enine büyümesi olarak belirtilir. Bu büyüme kambiyum (Lateral meristem) tabakasının gelişmesi sonucunda oluşur. Bu gelişme ilk önce demetlerin içerisinde vasküler kambiyum şeklinde ksilem ve floem arasında görülür.

BİTKİLERDE GÖVDE ÇEŞİTLERİ

Otsu Gövdeler:

Tek yıllık bitkilerin gövdeleridir. İnce, zayıf ve yeşil renklidirler. Kolayca kırılabilirler (buğday, arpa, mısır, yulaf)

Odunsu Gövde:

Çok yıllık bitkilerin gövdeleridir. Gövdeler kalın, sert ve dayanıklı yapıdadır. Kahverengi renklidirler. Gövdenin dışı cansız kalın bir kabuk ile kaplıdır.

Bazı gövdeler kendi görevleri dışında görevler üstlenerek özelleşmiş gövdeler oluştururlar, bunlara **gövde metamorfozları** denir.

Rizom

Stolon

Yumru

Diken gövde

Soğan

Yapraksı gövde

Sukkulent gövde

Sarılcı gövde

- Toprak altında bulunan ve yatay olarak gelişen çoğunlukla çok yıllık olan gövdelere **rizom** denir
- Etleşmiş, boyları kısa olan genellikle nişasta depo eden rizomlara **yumru** denir.

Toprak üzerinde yatay olarak büyüyen, boğumlar arası uzun olan ince yapılı gövdelere **stolon** adı verilir.

Kurak bölgelerde yaşayan bazı bitkilerin gövdeleri suyun bol olduğu mevsimlerde suyu depo ederler bu tip gövdelere **sukkulent gövde** denir.